

Tudományos önéletrajz

Név és legmagasabb tudományos fokozat: Jeney Galina, Dr. Habil. tudományos tanácsadó

Tel: 66-515-317, fax: 66-312142, E-mail: jeneyg@haki.hu

Tanulmányok:

Dr. Habil. 2013: Pannon Egyetem, Georgikon Kar.

Ph. D. 2000: Debreceni Agrártudományi Egyetem.

Univ. Doctor 1982: Debreceni Agrártudományi Egyetem.

M.Sc. 1977: Kalinyingrádi Egyetem, Kalinyingrád, Oroszország

B.Sc. 1972-1977: Kalinyingrádi Egyetem, Halbiológia és haltenyésztés, Kalinyingrád, Oroszország.

Szakmai területek:

Kutatások a halélettan és a halimmunológia területén:

- A takarmány kiegészítők hatása a halak immunrendszerére és a betegségekkel szembeni ellenállóképeségére;
- *In vitro* tesztek fejlesztése az *in vivo* tesztek helyettesítésére az immunmodulációs anyagok teszteléséhez;
- Diagnosztikai módszer kidolgozása a ponty érzékenységére Koi Herpes Vírussal szemben
- Izogenikus ponty vonal létrehozása az immunológiai kísérletek elvégzéséhez.

Halegészségügyi szolgáltatások menedzselése

Oktatás az édesvízi akvakultúra területén

Munkatapasztalatok, projektek:

2012- jelenleg: „Aquaculture infrastructures for excellence in European fish research (FP-7-INFRASTRUCTURES-2010-1. Aquaexcel) című projekt magyarországi vezetője.

2010-2011: A PESCALEX-2 „Transfer of Innovation” (Leonardo da Vinci „Lifelong learning program LLP/LdV/TOI/2008/IRL – 509 PESCALEX) című projekt magyarországi vezetője. Online halegészség (hal hematológia, halegészségügyi management, hal- és kagyló/rákfélék kórtana, haltakarmányozás) című tárgy elkészítése magyar nyelven.

2009-2012: „Reinforcement of Sustainable Aquaculture (ROSA) című projekt magyarországi vezetője. A projekt típusa: FP7-REGPOT-2007-3. A projekt fő célja a szerbiai kutatási és oktatási kapacitások megerősítése, valamint a haltenyésztési oktatási programok megújítása új ismeretekkel a haltáplálkozás, a haltenyésztés, a menedzsment és a molekuláris biológia, valamint molekuláris biológiai módszerek területén.

2008-2011: Nemzetközi szakértő Chilében (Temuco Katolikus Egyetem). A „Generación y aplicación de productos inmunoprotectores en procesos productivos de alevines y pre-smolt

de *Salmo salar*” című projektben. Tudományos kutatás irányítása, amelynek témája a chilei gyógynövények alkalmazása a lazactenyésztésben.

2008-2010: „Environmental impacts of alien species in aquaculture” (FP6 2005-SSP-5A. IMPASSE) című projekt magyarországi vezetője. A projekt célja, hogy felmérje, milyen szerepet játszanak az európai akvakultúrában a nem őshonos fajok, elemezze az általuk okozott környezeti károkat, és javaslatokat adjon a lehetséges intézkedésekről.

2006-2008: „Disease and Stress Resistant Common Carp: Combining Quantitative, Genomic and Proteomic and Immunological marker technologies to identify high performance strains, families and individuals” (FP6-2004-SSP-4-022665 EUROCARP) című kutatási projekt koordinátor-helyettese. A 3 éves kutatási projektben 4 ország 7 kutatóintézete vett részt. Betegségekkel szemben ellenálló ponty vonalak létrehozása.

2005-2006: A „Kínai gyógynövénykivonatok alkalmazása az intenzív haltenyésztésben” című projekt vezetője (NKTH, szerződésszám: 81-4/2005).

2002-2003: Stirlingi Egyetem, Skócia. EU által finanszírozott közös LSF (large scale facilities) projekt: Monoklonális antitestek fejlesztése a tok immunglobulin ellen.

1998-2000: Akvakultúra Kutatóintézet No.2, Ho Chi Minh Város, Vietnam, Konzulens a halegészségtani csoportban.

1996-1998: Akvakultúra Kutatóállomás, Mazatlan, Mexikó: Kutatások a C-vitamin immunstimuláló hatásáról.

1995-1997: Basilicata Egyetem, Potenza, Olaszország. Az EU által finanszírozott közös kutatási projekt „A C-vitamin hatásának vizsgálata különböző halfajoknál”.

1995-1997: Can Tho Egyetem, Vietnam. Konzulens a Holland Fejlesztési Minisztérium által finanszírozott WES (West-East-South) fejlesztési projektben. A halkórtani laboratórium létrehozása és a kutatók oktatása.

1994: Aberdeeni Egyetem, Skócia: Kutatások a hal leukociták *in vitro* stimulálása témában.

1994: Udinei Egyetem, Olaszország: Kutatások tengeri halak immunstimulációja témában.

1991-1994: USA Nemzeti Halkórtani Kutató Laboratórium, Leetown, West Virginia: Közös kutatások a halimmunológia területén.

1990-1996: Jyvaskylai Egyetem, Finnország: Közös kutatások "A cellulóz és papírgyári szennyvizek hatása halakra különböző tavakban" témában.

1977-jelenleg: Tudományos kutató és témavezető kutató a Haltenyésztési Kutató Intézetben.

Kutatói eredmények:

Az amur vörösvérsejtek méretei alapján egy formulát dolgoztunk ki, mely segítségével meg lehet határozni diploiditást vagy triploiditást (steril hal), ennek következtében lehetőség nyílt steril amurral benépesíteni a természetes vizeket (USA-ban alkalmazzák).

Meghatározásra került a haltenyésztésben alkalmazott vegyszerek és gyógyszerek pontos koncentrációi és fürdetési idejét a halak korától és fajtól függően.

Kidolgozásra került egy olyan **klinikai diagnosztikai paraméterrendszer**, mely segítségével komplexen tanulmányozhatjuk a halak szervezete és a romló minőségű vízi környezet kapcsolatrendszerét. Ebben a rendszerben több környezeti tényezőnek a hal szervezetére kifejtett hatását jellemeztük.

A **glukánok, a C-vitamin**, és egyéb szerek, mint immunstimulátorok tanulmányozása halaknál, elsősorban a szerek alkalmazhatósága és hatékonysága, valamint a **gyakorlatba való bevezetése** szempontjából: a szerek koncentrációi és takarmányozási rezsime optimális idejének meghatározása gazdaságilag fontos halfajoknál. A munka, mind a hazai, mind a nemzetközi kutatásban úttörő jellegű volt, hiszen a betegségek megelőzését a halak természetes immunrendszerének megerősítésével értük el. Ezt a munkát nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is folytattam (lásd fent).

Vietnam, Can Tho Egyetem egy **halkórtani laboratórium** létrehozása.

Kínai gyógynövények alkalmazása a halbetegségek megelőzése és gyógyítása céljából. Több gyógynövényt teszteltünk több halfajon, és sikerült **egy hatékony kombinációt** találni, amely alkalmazható a haltakarmányokban.

Monoklonális antitestek fejlesztése a tok és ponty immunglobulin ellen.

Immunogenetikai munkák: azonosítottuk a pontyok két legfontosabb betegségével (**A. hydrophila-val, illetve Koi herpesz vírussal**) **szemben ellenálló és érzékeny pontycsaládokat** (10-10 családot). Olyan **immunológiai markereket is azonosítottunk**, amelyeket az ellenállóbb pontyváltozatok szelektív tenyésztésében lehet alkalmazni.

Az Aeromonas hydrophila vakcina kidolgozása. A baktérium ún. S-layer fehérjéjéből rekombináns fehérjét állítottunk elő és megállapítottuk, hogy ez a fehérje vakcinaként alkalmazható a baktérium különböző törzseivel szemben az ellenálló-képesség növelésére.

Különböző projektek kidolgozásában és kivitelezésében vettem részt európai (Eurocarp, Pescalex, Impasse, projektek stb.) és Európán kívül intézményekkel (Kína, Chile, Dél Afrika, Vietnám). Részt vettem a tudományos eredmények gyakorlatba való átültetésében (nyomtatott anyagok, workshopok, online oktatás), nemzeti és nemzetközi konzultációkon keresztül.

Bíráló vagyok rangos, impakt faktorra rendelkező nemzetközi folyóiratoknál (Fish & Shellfish Immunology; Aquaculture; Aquaculture Research; Fish Physiology and Biochemistry, J. of Fish Diseases, Diseases of Aquatic Organisms, Reviews in Aquaculture).

Publikációk: több mint **200** tudományos publikáció (a konferencia előadásokkal együtt).
Összes publikációim impakt faktora: **66,846**; Összes publikációjának független idézettségi száma: 696. Hirsch index: **14** (mtmt.hu)

Nyelvtudás:

Magyar, orosz, angol és német nyelvek magaszintű ismerete (szabad előadás).